

Op het eerste gezicht

Ik kon mijn ogen niet van hem af houden, verwonderd door zijn lach en zijn haar. Ik had nog nooit dreadlocks van zo dichtbij gezien. Die van hem waren dik en zwart en kronkelden over zijn schouders naar beneden. Ik wilde ze aanraken, wilde zijn gezicht aanraken. Ik wilde hem nog eens zijn naam horen zeggen. Even keken we elkaar aan, geen van ons zei iets. Hij had wat bekends, iets wat ik eerder had gezien. Ik knipperde met mijn ogen, opeens in verlegenheid gebracht, en draaide me van hem af.

Toen stond Jeremiah op en ik ook.

‘Nou... Doei dan maar. Ik... Ik zie je nog wel eens, denk ik,’ zei hij zachtjes. Hij keek nog even naar me voordat hij zich omdraaide en de hal in liep, zijn dreadlocks lichtjes verend tegen zijn schouders.

‘Jeremiah,’ fluisterde ik tegen mezelf terwijl ik de

andere kant op liep. Ik kon zijn naam voelen, hoe die om mij heen neerdaalde, haast alsof ik in een mist liep die erdoor veroorzaakt was, door hem, door Jeremiah.

*Als je zachtjes bij me blijft
zacht als de wind in het riet
hoor je misschien wat ik hoor
zie je wat droefenis ziet*

Mijn moeder roept me van onder aan de trap en langzaam maar zeker word ik wakker uit een diepe slaap. Het is juni. Buiten is de lucht helderblauw en onbewolkt. In de verte kan ik Central Park zien liggen, bomen die stralend groen afsteken tegen de lucht. Ik droomde over Miah.

‘Elisha,’ roept Marion nog eens. Ze klinkt bezorgd en ik weet gewoon dat ze onder aan de trap staat en haar hand langzaam over de leuning heen en weer wrijft terwijl ze wacht op een antwoord. Maar ik kan nog niet antwoorden. Niet nu.

Is er soms een jongen? had Marion me die herfst gevraagd, toen Miah net nieuw was. En ik had tegen haar gelogen en gezegd dat er geen jongen was.

Nu staat ze in de deuropening, haar armen over elkaar geslagen. ‘Tijd om op te staan, lieverd. Is alles goed met je?’

Ik knik en staar weer uit het raam. Mijn haar valt in mijn gezicht en mijn pyjama voelt heet en plakkerig tegen mijn huid.

Nee, Marion, er is geen jongen. Niet nu. Niet meer.

Ze loopt naar het bed en komt naast me zitten. Ik voel hoe het matras indeukt onder haar gewicht en ik kan haar parfum ruiken.

‘Ik heb vannacht over Miah gedroomd,’ zeg ik zacht terwijl ik mijn hoofd tegen haar schouder laat rusten. Buiten klinkt het geluid van toeterende taxi’s. In de stille seconden tussen het lawaai door kan ik vogels horen. En mijn eigen ademhaling.

Marion aait met haar hand over mijn hoofd. Langzaam. Zachtjes. ‘Was het een goede droom?’

Ik frons. ‘Ja, ik denk het... Maar ik kan het me niet helemaal herinneren.’

‘Herinner je wat je kunt, Elisha,’ fluistert Marion, en ze kust me op mijn voorhoofd. ‘Herinner je wat je kunt.’

Ik sluit mijn ogen weer.
En herinner me wat ik kan.

Deel I

I

Jeremiah was Zwart. Hij kon het voelen. Hoe de zon 's zomers hard en heet op zijn huid scheen. Soms voelde het alsof hij zwarte oliedruppeltjes zweette. Hij voelde zich warm in zijn huid, beschermd. En in Fort Greene, Brooklyn – waar zo'n beetje iedereen wel Zwart of anders getint was – voelde hij zich goed als hij door de buurt liep.

Maar één stap daarbuiten, slechts één stap, en op de een of andere manier leek het gewicht van zijn huid te veranderen, werd het zwaarder.

Mensen die lichtgetint waren, tja, soms betrapte hij zichzelf erop dat hij een beetje de draak met hen stak. Maar iedereen lachte erom. Iedereen maakte elkaar belachelijk. Sterker nog, diezelfde mensen pakten hem net zo hard weer terug. Zijn homie Carlton – ja, echt een rotnaam – heeft een witte moeder en

een Zwarte vader, maar hij blijft volhouden dat hij volledig Zwart is. Op sommige dagen begon hij tijdens het basketballen opeens over hoe Zwart Jeremiah was. Totaal niet gemeen bedoeld, dat was nou eenmaal de manier waarop ze met elkaar omgingen. Soms lachten ze zo hard dat de tranen over hun wangen rolden. En maar lachen en wijzen en proberen nóg iets grappigers toe te voegen. Zo ging het altijd. Wanneer Jeremiah met zijn homies aan het chillen was, wás hij gewoon. Zoals zij allemaal waren. Sommigen lichtgetint, anderen weer donkerder, met kroeshaar, krullen en zelfs een paar kale jongens – ze konden gewoon samen chillen en lachen. Op die momenten voelde hij zich vrij, alsof hij vrij kon zijn in zijn Zwarte huid. Alsof het iets was wat hij kon vieren, gewoon zijn armen de lucht in gooien en zorgeloos lachen.

Soms dacht hij terug aan zijn oma, dan herinnerde hij zich hoe ze was lang voordat de kanker haar had weggenomen. Hoe ze hem altijd dwong in de schaduw te zitten. *We willen niet dat je té Zwart wordt*, zei ze dan. Hij was toen nog klein en woonde half in het zuiden en half in Brooklyn. Toen wist hij nog nauwelijks iets. Het was altijd weer hetzelfde liedje, met zijn vader en moeder die hem vaarwel kusten op het vliegveld, zijn moeder hield zijn hand dan zo stevig en lang vast dat hij zich ervoor begon te schamen. Daarna kwam er een stewardess die zijn

hand overnam en hem helemaal voorin liet zitten zodat ze goed een oogje in het zeil kon houden, precies zoals zijn moeder had gevraagd. Hij herinnerde zich een zilverkleurig speldje met vliegtuigvleugels dat hij van de piloot had gekregen en zijn eerste volledige maaltijd op een wit plastic bordje. Er was altijd cake in het vliegtuig, van die zoete die hij thuis nooit mocht hebben van zijn moeder. En dan viel hij in slaap en werd hij in het zuiden weer wakker; daar stond zijn oma dan al huilend op hem te wachten. Ze hilde altijd wanneer ze hem zag, hilde en lachte tegelijkertijd. Jeremiah glimlachte bij de herinnering, hoe hij altijd wegzonk in haar stevige armen en dan omringd was door de rozenblaadjesgeur van haar bodylotion.

Dat was lang geleden.

Jeremiah pakte zijn basketbal met zijn linkerhand en hield hem recht voor zich uit. Hij staarde er even naar en liet de bal toen drie keer snel achter elkaar stuiten. Hij wilde dat zijn oma nog leefde zodat hij haar kon zeggen dat het niet iets slechts was. Dat hij niet té Zwart kon zijn. Hij weet nog goed dat zijn vader hem eens meenam naar de bioscoop om een film over de Black Panthers te zien – al die afro's en opgestoken vuisten. Jeremiah glimlachte. Hij wilde dat zijn oma hen *Black is beautiful* had horen roepen. Maar dat had ze niet. Ze had echt geloofd wat ze zei, dat een persoon té Zwart kon zijn. Zoals zijn vader

zichzelf ook geloofde telkens als hij zei: *Miah, je bent een Zwarte man. Je bent een krijger.* Maar waar was het gevecht dan? vroeg hij zich dan af. Waar was die oorlog? Later, toen Jeremiah een tekenfilm zag waarin een aap aan het basketballen was, schaamde hij zich, alsof die aap op de een of andere manier hem voorstelde. En op dat moment zag hij in dat de oorlog overal om hem heen was, in mensen en reclames die hem het gevoel gaven dat hij er niet toe deed; alsof er iets mis was met Zwart zijn.

En nu voelde hij op het basketbalveld altijd hoe Zwart hij was. Het was alsof hij zijn lichaam verliet en op een draffe naar de zijlijn liep om naar zichzelf te kijken. Hij zag de spieren in zijn donkere bovenbenen zich aanspannen, zag zijn lange bruine armen zich uitstrekken naar de bal, de manier waarop zijn kuiten bewogen wanneer hij over het veld vloog. Hij haatte het dat hij ging basketballen voor het team van Percy Academy. Het was niet de sport die hij haatte, nee, daar hield hij van, dat had hij altijd al gedaan en hij kon zich geen moment herinneren dat hij níét van het gevoel van de bal tegen zijn handpalmen had gehouden. Maar hij haatte het dat hij voor Percy zou spelen. Hagelwitte Percy. Bij de training in het voorseizoen had hij af en toe even opgekeken en al die witte gezichten om zich heen gezien. Ja, je had Rayshon en Kennedy, die waren Zwart. Maar wel anders. Rayshon en Kennedy kwamen uit een

heel andere wereld. Ja, ze highfiveden elkaar en wisselden blikken uit wanneer de andere teamgenoten iets doms zeiden, maar 's avonds gingen ze terug naar hun huis in compleet verschillende werelden. Kennedy woonde in de Albany Houses in Brownsville, een complex met sociale huurflats. Rayshon woonde in Harlem. Jeremiah fronste zijn wenkbrauwen. Hij wilde geen snob zijn.

Ik heb de hele wereld rondgereisd, dacht hij. Ik ben in India geweest, en in Mexico en Mauritius. Dat heeft me anders gemaakt. Anders dan zij. Anders dan een heleboel mensen, zowel Zwarte als witte.

En hij wist wat er deze winter aan zat te komen: zijn eerste seizoen bij het team. Hij wist dat hij naar de tribunes zou kijken en vooral nog meer witte gezichten zou zien, honderden, die hem en Percy Academy aan zouden moedigen. Het leek verkeerd, een soort cliché. Waarom had hij niet van tennis kunnen houden? Waarom had niemand een racket of een golfclub in zijn handen geduwd? Er was ook helemaal geen tennis- of golfbaan in zijn buurt. Nou ja, Fort Greene Park had wel een tennisbaan maar daar had je een vergunning en een speelpartner voor nodig. Je moest dus eigenlijk al iets van de sport afweten voordat je het überhaupt voor elkaar kon krijgen om er te tennissen. En toen hij nog heel klein was was er niet bepaald een stormloop op de tennisbaan. Daarentegen werd er altijd wel ergens gebasketbald, een

groep gasten in het park, iemand die een lege vuilnisbak neerzette voor vrije worpen, een uitschuifbare brandladder waarvan de treden net ver genoeg uit elkaar zaten om er een basketbal doorheen te kunnen gooien.

Jeremiah legde de bal op de grond en staarde naar de achterkant van zijn hand, naar die plek rond zijn knokkels waar de huid donkerder was. Toen hij klein was zei zijn moeder altijd: *Waar is mijn prachtige Zwarte schatje met zijn mooie bruine ogen?* En dan rende hij naar haar toe. *Hier ben ik!* riep hij dan terwijl ze hem hoog de lucht in tilde.

Mensen zeiden altijd tegen hem dat hij zulke mooie ogen had. Zelfs vreemden zeiden dat. Meisjes vooral. Zijn ogen waren lichtbruin, bijna groen. Hij had zelf altijd gedacht dat ze er vreemd uitzagen in combinatie met zijn donkere huid. Soms staarde hij naar zijn spiegelbeeld en vroeg hij zich af of hij knap was. Ja, hij wist wel dat meisjes altijd naar hem keken, maar er was in Fort Greene dan ook niet zoveel om uit te kiezen, dus waarschijnlijk waren ze gewoon wanhopig. *Black is beautiful. Niet té Zwart worden. Zwarte aap. Waar is mijn prachtige Zwarte schatje. Je bent een Zwarte man. Je bent een krijger.*

Jeremiah zuchtte en keek uit over de straat. Al die dingen die mensen altijd tegen hem zeiden, keer op keer hoorde hij ze weer. Maar soms, wanneer hij

in die spiegel keek, had hij geen idee wie hij was of waarom hij op deze wereld was.

En nu had hij, boven op dit alles, ook nog eens een meisje ontmoet.

